Fuoch chi 'rioed yn morio?

Amgueddfa
Forwrol
Llŷn
Maritime Museum

MÔR

‘corff o ddŵr heli’ yw môr

Geiriau môr+	**Geiriau yn cynnwys ‘môr’**

Geiriau môr+

- Morlo
- Mor-forwyn
- Morfa
- Morfil
- Morfarch
- Mordaith
- morleidr
- Morwr
- Morio
- morglawdd

Geiriau yn cynnwys ‘môr’

- Draenog môr
- Pysgod y môr
- Bwyd môr
- Cregyn môr

- Cefnfor
- Arfordir
- Tramor
- Tanfor

Ar y Môr

- Morwr

- Morio

Tasgau !

1. Yn yr Amgueddfa forwrol yma mae llawer o bethau morwrol : mewn grwpiau, ewch o gwmpas y stafell yn nodi eitemau morwrol i mi….

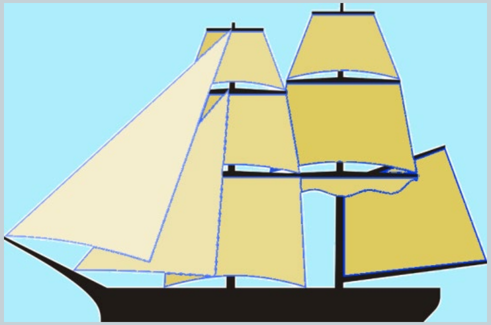

2. Rhestrwch ddulliau o forio (e.e. cwch)

Cwch, Bad, Llong….

Bad achub
Bad stemar
Cwch 'sgota

Caiac
iot
Dingi
Canŵ
Cwch rhwyfo

Llong hwyliau

Llong ager (ager-long)
Stemar
Llong bleser (cruiseship)
Llong badl
Tancer
Tancer olew
Llong danfor

Tasg ! Gwnewch dabl o longau:

- Fath o long
- Gwneuthuriad
- Tanwydd

Fath o long	Gwnaed o…	Tanwydd …
Llong hwylio	coed	Gwynt

Llongau hwyliau ers talwm…

- **Barc** : o leiaf 3 mast, rigin sgwâr, a rigin yn ei hyd 'blaen ac ol' (fore and aft) ar y cefn
- **Barcentîn** : 3-4mast, rigin sgwâr ar y mast blaen, blaen ac ól fel arall
- **Brig** : 2 fast, rigin sgwâr
- Brigantîn : 2 fast , rigin sgwâr ar y blaen
- **Brigantîn :** 2 fast, rigin sgwâr ar y mast blaen,yn ei hyd ar y cefn
- **Sgŵner :** 2 fast, rigin yn ei hyd, hwyl uchaf y mast blaen yn sgwâr

Eich tro chi ! Tasgau

1. Dylunio llong hwyliau.

- Faint o fastiau ?
- Faint o hwyliau ?
- Sut rigin ? (sgwâr, blaen ac ôl?)

2. Gwnewch gwch papur

Caneuon Môr : siantis

- Nathan Evans 'Wellerman'
- https://https://www.youtube.com/watch?v=qP-7GNoDJ5cyoutu.be/qP-7GNoDJ5c

- J Glynn Davies Cerddi Porth-dinllaen
- https://youtu.be/P0NsqAgB4xE?t=10
- https://youtu.be/EikaXj8e_Mg

‘Llongau Caernarfon’
J Glyn Davies

Mae'r holl longau ar y cei yn llwytho
Pam na chaf i fynd fel pawb i forio?
Dacw dair yn dechrau warpio
Ac am hwylio heno
Birkinhead, Bordo a Wiclo
Toc daw'r stemar bach i'w towio
Golau coch ar waliau wrth fynd heibio

Llongau'n mynd a dod a llongau'n canlyn
Heddiw, fory ac yfory wedyn
Mynd a'u llwyth o lechi gleision
Dan eu hwyliau gwynion
Rhai i Ffrainc a rhai i'r Werddon
Toc daw'r stemar bach i'w towio
Golau gwyrdd ar waliau wrth fynd heibio

Pam na chaf i fynd yn llongwr
Ar holl longau yn llwytho yn yr harbwr?

Holaf ym mhob llong ar hyd yr harbwr
'Oes 'na le i hogyn fynd yn llongwr?
A chael spleinsio rhaff a rhiffio?
A chael dysgu llywio?
A chael mynd mewn cwch i sgwlio?‘

Beth yw ystyr y geiriau hyn?

Ffeindiwch y llefydd hyn ar fap

Hoffech CHI fynd i forio ?

- Pa bethau fuasech chi'n pacio yn eich trync?
- Lle hoffech chi fynd?
- Pa fath o waith hoffech chi wneud ?
- Anfonwch neges adra !